

Анвар Самад

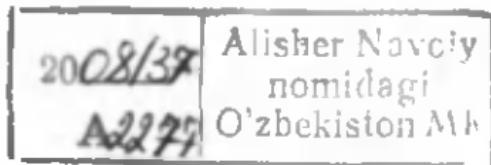
ТАСКИН

**“Истиклол”
Ташкент – 2008**

Кўлингиздаги ушбу мўъжазгина тўплам аслида кичкина эмас. Унда хаёл ва ҳаёт орасида тентираб юрган бир шоирнинг кўнглидан кечирганлари жамланган.

Шу боисдан ҳам, у гоҳ маҳзун, гоҳ тушкун, гоҳида жўшиқину гоҳида сокин туйғулардан сўзлайди сизга. Умид қиласмизки, бу тўплам аржуманд истар кўнгилларга таскин бўлади.

34370
10 191

БЕҲИКМАТ БЎЛМАГАЙ ТОҒЛАРНИНГ ТОШИ

Анварбек қадимий бир масканда таваллуд топган. Бу манзилнинг номи тилга олинган ҳамоно кишининг кўксига шамол урилгандай, кўнгил ҳам, чехра ҳам бирдан ёришгандай бўлади. Ўзбек адабиётига Теша Сайдалиев, Шукур Холмирзаев, Шафоат Раҳматуллоҳ, Усмон Азим, Эркин Аъзам, Эшқобил Шукур сингари ўнлаб истеъдолларни берган Сурхон воҳасидан, Қадим Бақтрия тепаларидан катта истеъдод эгалари бундан кейин ҳам соғ ва жўшқин булоқлардек қайнаб чиқмоғи табиийдир. «Олтин конидан фақат олтин чиқади» дейилганидек, Бойсун тоғлари, Шеробод қирларининг бағрида ҳали қанчадан-қанча қўйма маъданлар беркиниб ётибди. Халқда «бекикмат бўлмагай тоғларнинг тоши» деган нақл бор. Анвар укамиз ана шундай серҳикмат маъвонинг фарзанди. Кўксисда дарди, соғинчи бор. Бу дард уни бир кун юртнинг катта шоирлари қаторига олиб чиқиши унинг ўзига, меҳнати ва садоқатига боғлиқ. Олдинда қанча бедор тунлару уйғоқ тонглар, ҳаётнинг паст-баландлари бор. Сўз айтишига қараганда Анварбек буларнинг ҳаммасига дош бера олади. Нуру зиёси ўз исми билан бирга келган Анварбекка Омад билан Сабр бир умр акука бўлиб, икки қўлтиғидан етаклаб юрсин деймиз.

Сирожиддин САЙИД,
Ўзбекистон халқ шоири

Давомийлик

Фасллар алмашди күзинг ўнгиди,
Баҳорлар уйғонди күзлар сўнгиди,
Шамол тўлқинларни булатга тутди,
Сенинг юрагингдан нималар ўтди?

Замин ўз ўқида ураверди чарх,
Йилни дақиқадан эта олмай фарқ.
Отанг кўз ўнгингда қартайиб битди,
Сенинг юрагингдан нималар ўтди?

Этингдан ажратиб тирнокларингни,
Дарёларга элтиб ирмоқларингни,
Фарзандлар туғилса ўзингдек худди,
Сенинг юрагингдан нималар ўтди?

Чизги

Бола эдим. Қор ёққан кеча
Тонгни кутар эдим бесабр.
Қолмас эди ташвиш заррача
Хоҳ у мактаб, хоҳ у боғчадир.

Үйнар эдим завқларга тўлиб,
Оппоқ кўриб бутун дунёни!
Аммо йиллар ўз ишин қилиб,
Олиб кетди ўшал зиёни.

Энди умрим оқу қорадир
Йўлим эгри, баланд-пастдир ё.
Қорлари ҳам эриб борадир
Кувончимга қасдма-қасд дунё.

Үн еттинчи баҳор

Болалигим, шүхлигим қолиб
Ҳаёт деган озорим келди.
Үз жонини ўтларга солиб
Үн еттинчи баҳорим келди!

Энди умрим кетгунча ғамдур,
Поёнига етгунча ғамдур,
Бу биринчи маҳзун қадамдур,
Үн еттинчи баҳорим келди.

Титроқ кирди кулгуларимга,
Куфр тўлди туйғуларимга,
Дард қўшилиб қайғуларимга,
Үн еттинчи баҳорим келди.

Гуноҳларга бурдим юзимни,
Ғубор қўмди мурғак кўзимни,
Қутқаролмай қолдим ўзимни,
Үн еттинчи баҳорим келди.

Ҳаёт деган озорим келди...

Илинж

Кунлар ўтар ҳар кунгидай,
Кунлар армон бўларкан.
Энди билсам, ҳаммасидан
Софинч ёмон бўларкан.

Нетай, ҳижрон пешонамнинг
Ёзигидир, онажон.
Орзуларим ҳаётимнинг
Озиғидир, онажон.

Биздай ғариб кўнгилларнинг
Осмон бўлар нияти.
Сени қучиб қулогингга
Бир гап айтгим келади:

Юрагимдан оғриқларни
Олиб қўйгин, онажон.
Мени қайта бешигинга
Солиб қўйгин, онажон.

Йүқлама

Муаллимлар дарсга кирган чөг
Йүқламасин бошларди доим.
Навбат бизга келганды бирок
Лабларини тишлиарди доим.

Бизлар эса дарсларда йүқмиз.
Парталардан кетганимиз түйиб.
Түп тепамиз далалар узра
Папкаларни чеккага күйиб.

Биз нўноқмиз дарсларга жуда
Вазифага тайёр эмасмиз.
Бирозгина дангасамиз биз,
Бошқалардай айёр эмасмиз.

Шу сабабдан дарсларни ташлаб,
Далаларга қочар нўноқлар.
Тоққа чиқиб китобин эмас
Юрагини очар нўноқлар.

Озод эдик, ҳур эдик аммо
Қолиб кетди у баҳтли замон.
Йиллар ўтгач айланиб дунё
Мажбурликка ўргандик тамом.

Хаёт бизга устоздир бугун
Вазифага тайёрмиз биз ҳам!
Ақллимиз ҳаммага ўхшаб
Бошқалардай айёрмиз биз ҳам!

Яшаяпмиз савдолар ичра,
Ундан сира қочолмагаймиз.
Кенгликларга чиқиб тоҳида
Кўнглинимизни очолмагаймиз.

Тақдир экан, йиллар измида
Сайқалландик, ўзгардик бироз.
Ташвишларинг қўйиб баъзида
Йўқлаб тургин бизларни, устоз!

Оғриқ

Маъюс тортиб қолди кунларим бирдан,
Менинг ҳам йўлимга чоҳлар тушибди.
Менга ибрат бўлиб ўтган умрдан
Отамнинг сочига оқлар тушибди.

Ноқобил чиқдикми ўғиллар озроқ,
Ҳасратлашай деса, олисда қизлар.
Юракка ютилган барча ғам-фироқ
Онамнинг юзига солибди излар.

Нохуш бир туйғудан сесканар қалбим.
Сизга умр берсин Оллоҳим менинг.
Ота, соchlарингдан тушундим айбим,
Она, ажинларинг гуноҳим менинг.

Парадокс

Кеча - болаликнинг шодон фаслида
Бахтли келажақдан хаёл суриман.
Бугун - ҳаётимнинг чорраҳасида
Қайга боришимни билмай турибман.

Ноқис эмасман-у асли ҳеч кимдан
Мендан кутилгандек бўлмай юрибман.
Маъно изламангиз тириклигимдан
Ахир мен шунчаки ўлмай юрибман!

Катталар дунёси

Умр елиб борар. Не-не тақдирлар
Бир уом тупроққа айланиб қолди.
Қанча орзулару қанча тадбирлар
Унинг шитобида изсиз йўқолди.

Ҳали не савдолар кутяпти бизни,
Дилга қўрқув солар бешафқат ҳаёт!
Куфрга тўлдириб кўзларимизни
Катталарга ҳамроҳ бўляпмиз наҳот?!

Ҳақиқат

Сен уни муштингда асраб келардинг
Кафтиңгга ботириб тирноқларингни.
Мен эса - ғүр бола бир бор кўрай деб
Бўшатмоқ бўлардим бармоқларингни.

У пайтлар ёш эдим кўра олмадим.
Бугун ажин тушган пешонаман мен.
Ҳалиям тугилган муштлар ичидা
Ҳақиқат бор, дея ишонаман мен.

Үйқу

Ўзимнинг тушларим сийлар ўзимни.
Куёш эса мени уйғотмоқ бўлар.
Фақат тушдагина топган баҳтимни
Бир киприк қоқишида йўқотмоқ бўлар.

Тушда қийнамайди виждан деган дард.
Тушда вожиб бўлар қалбнинг каломи.
Аммо мен қачондир уйғонишим шарт.
Уйғонсам, бемаъни кечар давоми.

Ривоят

Дейдиларки, азал-азал
Инсон қалби доғ бўлган.
Унинг барча қайғуларин
Қабристони тоғ бўлган.

Шундан бери бу жойларда
Армонларнинг қабри бор.
Балки тоғлар шундан баланд,
Балки шундан улуғвор!

Хавотир

Сени яхши кўраман, осмон!
Кучгим келар юлдузларингни.
Олиб кетгин мен каби нолон
Ошиқларинг, ожизларингни.

Қанотсиз, деб кулмангиз сира
Менинг ғолиб армонларим бор.
Ерда қолсам иймоним хира
Ҳаётимдан гумонларим бор.

Кечинма

Мен ростгўйман, дейди ёлғончи одам.
Инсофдан сўзлайди муғомбирлар ҳам.

Фийбатчи кўринар марддек ҳамиша.
Фосиқнинг тилида уят, андиша.

Тавба деб, гуноҳда этилмас давом,
Бизнинг тавба эса давомли мудом.

Таҳоратли юрган фоҳиша мисол,
Эҳтимол, бизнинг ҳам луқмамиз ҳалол.

Шаҳват ниқобига айланган севги,
Наҳотки, шунчалар арзимас сезги.

Самимий туйгулар омон қайдасиз?
Бизнинг кўчамизга қачон қайтасиз?

Рұбарү

Күча супурётган бечора қизча,
Күлларингни күриб қийналиб кетдим.
Совуқдан дийдираб оввора қизча,
Йүлларингни күриб қийналиб кетдим.

Отанг оч ўтирап касалдан ранжиб.
Меңнаткаш онангнинг устлари юпун.
Сен эса халоскор супургинг қучиб
Курашиб яшайсан тириклик учун.

Үйда қўғирчоқлар кутмайди сени
Сен кўча супуриб ўйнаётирсан.
Соч ўришни эмас, аллани эмас
Оила боқишни ўйлаётирсан.

Кўча супурётган бечора қизча
Күлларингни күриб қийналиб кетдим.
Устинг ямалгунча, қорнинг тўйгунча
Нобуд бўлмагин деб ўлланиб кетдим.

Ўзлик

Тўйда соч силатар қиласр момолар:
Бу икки ёш учун ўрганиш бўлсин.
Бунгача қанча соч силанганини
Содда момоларим қаердан билсин?

Юбкалари калта манави қизнинг
Аминманки, исми Оиша эмас.
Буйнига занжирча тақсан бу йигит
Ҳувайдо исмига қилмайди ҳавас.

Бир ажиб ҳикматга дуч келдим охир
Ким учун жавоб бу, ким учун савол.
Қўзлари кўк, сочи сариқ муҳожир
Ўғлиниг исмини қўйибди Билол.

Тасодиф

Шаҳарнинг энг сўлим гўшаларида
Синфдош дилбарни учратиб қолдим.
Мен билган беғубор қўлчаларида
Гуноҳкор қўлларни учратиб қолдим.

Фаришта эмас у энди мен билган,
Ўзи севмагандан бўсалар кутди.
Ўқишиларда юрган, ҳарбийда юрган
Ошиқ юракларни қандай унугти?!

Отаси ер тирнар ўқиши учун
Дўппи олиб киймас ҳатто бошига.
Онаси баҳтиёр бўлиши учун
Мўлжаллаб юрибди қариндошига.

Шаҳарнинг бу сўлим гўшаларида
Унинг қилмишини ҳеч ким билмайди.
Лек мени балогат кўчаларида
Ошиқ дўстларимнинг дарди қийнайди.

Тангрим, паст қилмагин ҳеч бир йигитни
Ҳамманинг уйида ҳаловат бўлсин.
Келинчак бўлганда орзуси каби
Қизнинг ўтмиши ҳам саломат бўлсин.

Иқрор

Дүстимга хиёнат қилдим атайлаб,
Буни ҳам ҳаётнинг шартига йўйдим.
Сохта севгиларни юракка жойлаб,
Бокира қизларни севдириб қўйдим.

Онам интиқ кутар - етти ой бўлди
Мен эса уларни соғинмадим ҳам.
Бешигим тебратган момолар ўлди
Негадир заррача оғринмадим ҳам.

...Қандай бола эдим кўзлари мунчоқ
Нега мен бунчалар ўзгариб кетдим?!
Ярмимиз худбинмиз, ярмимиз олчоқ
Наҳот шу ҳаётга ўрганиб кетдим?

Изтироб

Баъзида биревга қуллуқ қилиш шарт.
Биревни назарга илмаслик керак.

Гоҳи амал қилиб билганларингга
Гоҳида ҳеч нарса билмаслик керак.

Гуноҳдан тийилиш керак баъзида
Баъзида яхшилик қилмаслик керак.

Гоҳида йиглагинг келади, чида,
Гоҳ қийин бўлса ҳам кулмаслик керак.

Жонингта тегса-да бу сохта ҳаёт,
Чекинмаслик керак, тўлмаслик керак.

Кимнидир суйдириб тирик бўл доим,
Кимнидир куйдириб ўлмаслик керак.

Таскин

Ҳар кун уйғонасан қайгадир шошиб,
Қаршилайди сени янгича ҳаёт.
Ненидир излайсан югуриб, чолиб.
Лекин топилмайди сен кутган нажот.

Барибир орзулар қийнар одамни.
Шу зайл ёшингга ёшлар қўшилгай.
Енгиб ўтиб қанча ранжу аламни,
Сочингга кумушранг соchlар қўшилгай.

Шунда юрагингдан излайсан нажот,
Тўкилиб соласан унга дардингни.
Яна эслатиб ҳам турасан бот-бот.
Ўғилларинг билмай кетган қадрингни.

Оқламоқ бўласан ўзингни алдаб,
Элтай деб юракни тоза ва бутун.
Бир куни кетасан ҳаммасин ташлаб,
Яна қолаверар дунё беустун...

Түшүнүш

Оқар сувга термұлади чол,
Нималарни ўйлайды шу дам.
Нигоҳда азалий савол,
Юрагида бир умрлик ғам.

Қимтинаради тиришиқ лаблар:
Дарё экан умрим билмадим.
Хидоятга етаклар дардлар:
Дунё экан йўлим билмадим.

Ва ўқилар одатий ҳукм
Кампир йиглар ажраб дўстидан.
Барчасини англагани чун
Жой берилар ернинг остидан.

Ҳикмат

Инсон туғилади...
Сўнг тилга кирап...
Юксалиб боради яшаган сари.
Асли бу одатий дунёнинг
Биз англаб етмаган мўъжизалари.

Куртаклар уйғонар,
Майсалар унар...
Замин мўъжизага тўлиб боради.
Менинг ҳайратларим қадалган ҳар жон
Бир олий ҳикматга дўниб боради.

Асли ҳикмат экан дунё борича,
Унинг ҳар бурчидаги кўрдим Худони.
Нақадар мукаммал яралган олам,
Уни англағанинг бутдир иймони.

Муқояса

Жаноб Дарвин, сенинг сўзларинг ёлғон.
Қойил ҳам қолмайман фасохатингга.
Чунки юрагингда кўп экан нуқсон,
Синчковлик етишмас фаросатингга.

Ахир, атрофингга боққил теранроқ.
Сен ҳам бир гўзални севмаганмисан?
Унинг кўзларига термулиб ногоҳ
Худонинг қудратин сезмаганмисан!

Нажот

Сени бир кўрдиму сен билан қолдим,
Ташлаб кетолмадим кулгуларингни.
Юзингда гирдобрлар ичра йўқолдим,
Унудим ақлли туйгуларимни.

Ўша кундан бери ёришмас кўнглим,
Аввалгидек ширин ҳаётим йўқдир.
Ўша кундан бери йўқотдим йўлим
Кўзларингдан ўзга нажотим йўқдир.

Биринчи севги

Сочлар тарапарди замонага хос,
Янги кийинмоқ ҳам албатта даркор.
Кўриб қўйсин дея дўндиқ қизалоқ
Ўтиб-қайтар эдим кўчангдан такрор.

Сени бир қаратмоқ учун ўзимга
Қанча-қанчасининг қонаған бурни.
Гўзал кўринардинг менинг кўзимга,
Сен ҳам севармидинг мендайин зўрни.

Балки бир оғиз сўз кутгандинг мендан.
Мен эса соч тараб йилларим ўтди.
Ва тақдир севгимни юлиб кўнглимдан
Балофат чиптасин қўлимга тутди.

Бугун олисдамиз ўшал дамлардан.
Энди бошқа-бошқа ҳаёт қурамиз.
Лек баъзан баландроқ чиқиб ғамлардан
Шу илк муҳаббатни эслаб юрамиз.

Шу илк муҳаббатнинг титрофи, шавқи
Гўзал бир ҳаётга очди йўлакча.
Балки шунинг учун йиллар ўтса ҳам
Шу дўндиқ қизчага меҳрим бўлакча!

Чавандоз

Севолмайман энди мен,
Күнглим менинг эзилди.
Ёлғизгина севгимдан
Умидларим узилди.

Дардимни ол, тулпорим
Бүш қўйдим жиловингни.
Узоқларга кетайлик
Сўндирай оловимни.

Бу ҳаётдан зерикдим
Бир яхшилик қил менга.
Бахтим йўлин кўрсат сен
Мен бош эгай ҳукминга.

...От йўл солиб қайгадир
Кўнглимни тилаклайди.
У бахт излаб, севгилим
Ҳовлингга етаклайди.

Укамга

Ҳаётингда биринчи бор
Мұхаббатга ишинг тушса,
Мактабдами, күчадами
Бир гүзалга ишқинг тушса,

Толеъингдан маст бўлма, бу
Ўткинчи бир ҳавас бўлар.
Бу дунёning қонуни шу
Бахт доим бир нафас бўлар.

Хушомад

Сени кўрмоқ ҳар кунги ният
Ҳаётимда йўқ ўзга матлаб.
Ўзингдирсан энг улуғ неъмат
Мўъжизалар бир тийинлик гап.

Худо йигиб чиройнинг борин
Бандаларга этгандай тортиқ.
Севдим дедим, аммо сен ёрим
Севилмоқдан минг марта ортиқ.

Қизлар хаёли

Севсангиз, шоколад сўрайди қизлар,
Бу лаблар таъмига ишорамикан?
Чунтакка қул чўзиб қизарап юзлар,
Бошқалар ҳам мендек бечорамикан?

Майли, жон берамиз жонлар сўраса,
Уларнинг баҳтини биламиз бизлар -
Оғизлари бир зум ширироқ бўлса,
Ҳаётим ширин, деб ўйлайди қизлар.

* * *

Қишлоқ ёшларининг висоли қизиқ
Уни висол деб ҳам атаб бўлмайди.
Дарвоза қиз учун энг сўнгги чизиқ
Ундан ташқарига хатлаб бўлмайди.

Дўстлари ичидагимоғдор юриб
Бир ўзи қолганда мажнун йигитлар.
Қиз ёққан ўчоқнинг тутунин кўриб
Висолдан қайтади мамнун йигитлар.

Үкинч

Чирой очар гул тўкиб шабнам
Бошин эгиб ўтганингдан сўнг.
Гўзаллигинг англадим мен ҳам
Эрга тегиб кетганингдан сўнг.

Ярашибди келин рўмолинг
Ва ёнингда жуфти ҳалолинг,
Аммо менга кўпдир саволинг,
Эрга тегиб кетганингдан сўнг.

Нигоҳингда таъна бор менга,
Чиройингда таъма бор менга,
Дарвозангда нима бор менга?
Эрга тегиб кетганингдан сўнг.

Тақдир шундай норасо доим,
Ошиққа ёр нораво доим,
Сендай келин излайди ойим,
Эрга тегиб кетганингдан сўнг.

Хиёнат

Ўғлингнинг соchlари жингалак бўлса,
Қизинг парируҳсор ё малак бўлса,
Демак, қалбинг сенга хиёнат қилган.
Менинг ҳисларимга итоат қилган.

Ахир сен отангнинг ҳукмига ожиз
Бош эгиб, бошқага тегиб кетған қиз.
Аммо соғинганинг қолмас ноаён
Фарзандинг ҳуснида бўлар намоён.

Қара, дадасининг соchlари пачоқ,
Ўғлингнинг соchlари нега қўнғироқ?
Қизингнинг кўзига термуласан жим,
Сени таъқиб қиласр менинг кўзларим!

Фаришта

Сени Худо құдратимдан
Далолат деб яратган.
Иймонаидан айрилганга
Хидоят деб яраттан.

Мен-ку майли, бир осийман
Савобларда ҳаддим йўқ.
Шу сабабдан сендай ҳурни
Севишга ҳам ҳаққим йўқ.

Аммо йиллар панд бермасин,
Ташлаб кетма дунёни.
То одамлар сенга қараб
Эслаб турсин Худони!

Мұҳаббатсиз қийнок

Күп гүзал қызларни күрдим дунёда,
Күзига термулиб түймадим уни.
Аммо мен ғарибнинг дардим зиёда -
Худо мұҳаббатсиз қийнади мени.

Висолдан умидим йўқдир, майлига,
Ё сингиб кетибман замон зайлуга,
Қайси бевафонинг қилган айбига,
Худо мұҳаббатсиз қийнади мени

Гарчи не қызларда заволим қолди.
Шахло кўзларида хаёлим қолди.
Балки шу кунларга уволим қолди,
Худо мұҳаббатсиз қийнади мени.

Севардим, у ўтли нигоҳдан бўлса.
Севардим, у балки никоҳдан бўлса.
Мен нетай у ҳукми Илоҳдан бўлса,
Худо мұҳаббатсиз қийнади мени.

Фалсафа дарси

Менинг бир жоним бор,
Битта маконим.
Ва яна бемаврид келган замоним.
Шу иккиси сенинг ҳаддинг дедилар.
Ундан ташқарида эмас имконим.

Йўқ,
Мен бўйсунмайман бундай қонунга.
Яшагим келаяпти эркин ва озод.
Ахир дунёлардан азизроқ менга
Макон ва Замондан ташқари Ҳаёт.

Одобли талаба

Талабалик йилларим айни
Сүниб қолди оловли күнглим.
Сал хунукроқ бўлсаям майли,
Тополсайдим ўз севган гулим.

Муаллақдир юрак кўксимда,
Маъruzадек bemazmун умрим.
Учтадан бор ҳамма дўстимда
Одоб сақлаб юрибман ўзим.

Бунда йигит девонадир ё
Жим юриб ҳам севаркан қизлар.
Биринчидан битиргунча то
Бир-бирига суюкли кўзлар.

Менинг умрим ўтди севгисиз.
Ўз жонимни ҳароб этибман.
Талабалик қайтмаса, эссиз
Нечун бунча одоб этибман!

Түртінчи курс

Айтолмайман дўстларга сирим,
У ҳам сенинг ошиғинг шаксиз.
Қарокүзинг ҳаммага шириң,
Факультетда энг чиройли қиз.

Энди ҳамма ўқишда ҳозир,
Маърузани тинглайди ожиз.
Танаффусдан бўлиб хавотир,
Факультетда энг чиройли қиз.

Йўлагингда турамиз аммо,
Чиқишингни кутмагандаймиз.
Таниш эмас бизларга гўё
Факультетда энг чиройли қиз.

Аслида-чи, ичлар қиринар,
Бўғезимиздан тошади бир ҳис.
Ва малакдек шу пайт қўринар
Факультетда энг чиройли қиз.

Бirimiz бой, бirimiz мискин.
Ўхшаш эмас ҳатто севгимиз.
Лек ҳаммага ягона таскин
Факультетда энг чиройли қиз.

Парталарга ўйилди исминг
Юракларда қолдирғандек из.
Аммо насиб этмади васлинг
Факультетда энг чиройли қиз.

Кетаётиб, бу олтин гүша
Қаршисида чўкиб қолдим тиз.
Ахир унда ўқир ҳамиша
Факультетда энг чиройли қиз.

Бемор

Бошимда сал оғриқ бор, майли
Ошқозон сал қийноққа солар.
Бу касалдан одам ўлмайди,
Юраверсам тузалиб қолар.

Аммо марҳум севги туфайли
Юрагимга қадалган тикан.
Севгидан-ку одам ўлмайди,
Юраверсам тузалармиカン?!

Изҳор

Биласан, мен сени яхши кўраман.
Сезгансан муҳаббат иқроримни ҳам.
Эшитиб бўлгансан сирдошларингдан
Айтилмаган севги изҳоримни ҳам.

Аммо илтифотим кутмагин бекор,
Чиройли сўзлашга нўноқман, тўрман.
Ва ғазалдан бироз қайсарлигим бор,
Қанча ошиқ бўлсам, шунча мағурман.

Шаҳарлик куёв

У қишлоқ гўзали, у танҳо малак,
Шаҳар жононлари унга етмайди.
Ахир унинг сочи асли жингалак,
Қошининг қароси ювса кетмайди.

Қавоги устида соялари йўқ,
Ҳатто лабларини буямайди у.
Васлига интизор ошиқлари кўп
Лекин ҳеч бирини ўйламайди у.

Қанча содда бўлса, шунчалар лобар,
Ундагина қўрдим саодатимни.
Бироз шаддодлигин кечирса бўлар,
Муҳими, сезмайди хиёнатимни.

Метрода

Рўпарамда ўтирган қизнинг
Тилирчилаб қолди нигоҳи.
Сезишимча, кўзларимизнинг
Бир-бирига етмайди оҳи.

Аммо уни севолмайман ҳеч,
Қарашларим шунчаки эрмак.
Рўпарамга ўтирди-ку кеч,
Каршисидан кетишим керак.

Лекин аҳдим бўлди гуноҳли,
Бу гуноҳим қандай аталар?
Кетай десам оёғим боғли,
Томоғимга пичоқ қадалар...

Журналист

Мұхбирликнің мезони оғир,
Елиш керак, югuriш керак.
Бир ҳафтада фалонча сатр,
Сақифага тушуриш керак.

Мен эса бир бемалолхұжа,
Фаолларга қилолмам тақлид.
Ҳар ҳафтада саналар жүжа,
Ҳар мажlisда бұламан танқид.

Нега ёзай, ахир ёзғаним
Қумға тушған сувдек бесамар.
Сомсапазлар эски сомсасин
Мақоламга ўраб берсалар.

Қандай ёзай, ахир, дардларим
Оқ қоғоздан бекадр бўлса?
Йил ўтсаю умр дафтарим
Беиз бўлса, бесатр бўлса?

Масъулият

- Яна шу гап, — дейди бошлиқ ўдағайлаб,
Раҳбар бўла туриб, сендан эрта келдим.
- Ака, — дейман, — кечикмадим мен атайлаб,
бизга яхши бўлсин деган дардда келдим...

- Итоатли бўлсанг сени ҳушлар ҳамма,
Шунинг учун мен ҳам, мана, катта келдим.
- Тўғри, — дейман, — Сиз буюксиз. Ўзим эса
Аввал бошдан ишга нўноқ «латта» келдим.

...Ҳамон бизнинг кунларимиз шундай ўтар,
Мен ҳам мудом кечикишда қайта келдим.
Бошлиқ ҳануз интизомни қаттиқ тутар,
Мен эса ўз қўшиғимни айта келдим:

Койишса минг койийверсин, ўламайман-у,
Бу дунёга бор-йўғи бир марта келдим.
Масъулиятим нима эди, билмайман-у,
Ўшандা ҳам кечикиб ё эрта келдим.

Формула

Бу ҳаёт талотүпдир
Кулаёттан тоғ мисол,
Ҳар дақиқа бошгинанг
Нишон бўлар тошларга.
Яшолмадик бирор кун
Бехато ва безавол,
Гуноҳимиз оғирлик
Қилмасмикин бошларга?

Бу ҳаёт талотүпдир
Кўпирган денгиз мисол,
Тўлқинлар элтар бизни
Номаълум томонларга
Қуёшингга тик боқиб
Яшамоқ амри маҳол,
Кунимиз боғлиқ бўлгач
Ёлғону ёмонларга

Шу тақлид умр бўйи
Дунёни ўйлаб беҳол,
Оҳ уриб, чап кўкракка
Аста қўл узатамиш:
Бу ҳаёт талотүпдир
Бир дамлик пойга мисол,
Бешикларда эркалаб
Тобутда кузатамиш.

Ният

Йўл бошида дуогўй кампир
Одамлардан кутар иноят.
Эвазига нелар ҳақдадир
Яратганга қилар шикоят.

Йигитларга омад тилар у
Бўй қизларга яхши жойлардан.
Бефарзандга фарзанд сўрар у
Камбағалга қўшша тўйлардан.

Менинг эса орзуим олам
Айтаверсам кўнглим бўлмайди.
Бирортасин айтганимда ҳам
Эвазига пулим бўлмайди.

Дуо қилинг мени ҳам, момо
Сизга берар пулларим бўлсин.
Қизалогим онамдай доно
Отамдай шўх улларим бўлсин.¹

¹ «ул» шевада ўғил дегани.

* * *

Зарурат деб билдим нағмаларимни,
Ибодатга ўхшаш таъмларимни,
Бажариб энт сўнгти ваъдаларимни,
Сифиниб яшагим келар менинг ҳам.

Битмас бир шижаат, туганмас сабот
Менга олислардан бахш этар қанот.
Барҳақ ҳукмларин кеч қилсин ҳаёт,
Софиниб яшагим келар менинг ҳам.

Мусаффо ҳисларни топтадим гарчи,
Мақтовли ҳислатим топмадим гарчи,
Бироз юришмаган омадим гарчи,
Севилиб яшагим келар менинг ҳам.

Севиниб яшагим келар менинг ҳам.
Кувониб яшагим келар менинг ҳам.
Мен билан баҳтиёр бўлишингизга
Ишониб яшагим келар менинг ҳам.

* * *

Дейдилар, севги бу айрилиқ, фироқ.
Унинг шодлигидан қайғуси күпроқ.
Лекин унутмаки, қайғули севги
Севгисиз қайғудан кўра яхшироқ.

* * *

Мен ҳаддан зиёда ёлғон гапирдим.
Жабридан қўрқмадим, шодон гапирдим.
Менинг бир гуноҳим кечирилмасдир —
Севаман сўзини осон гапирдим.

* * *

Аввал ташна бўлдим, жамолинг керак.
Дедим, яна ақлу камолинг керак.
Ошиқлик маъносин тушундим энди
Менга ўзинг эмас, хаёлинг керак.

* * *

Зийнат топай десам, ўткинчи дунё.
Ҳурмат топай десам, у ҳам бевафо.
Орзу-истакларим пучдек кўринди,
Ҳаётда мен нени излайнин, Худо?

Гуноҳдан покловчи рохиллар нима?
Она Ганганинг ҳам хислати ёлғон.
Асли дунёда энг покиза кимса
Бола нигоҳидан уялган инсон!

Яхшиям, дунёни ютиб бўлмайди.
Ташлаб ҳам юбориб бўлмас осмонни.
Яхшиям, одамлар мингга кирмайди
Шукурки, кечириш мумкин инсонни!

Худо, менинг гуноҳимдан ўт.
Кечириб қўй эркалигимни.
Мен иззатин билмаган ношуд,
Унутганман эрталигимни.

МУНДАРИЖА

Беҳикмат бўлмагай тоғларнинг тоши.	3
Давомийлик.	4
Чизги.	5
Ўн еттинчи баҳор.	6
Илинж.	7
Йўқлама.	8
Оғриқ.	10
Парадокс.	10
Катталар дунёси.	11
Ҳақиқат.	12
Ўйку.	11
Ривоят.	13
Ҳавотир.	13
Кечинма.	14
Рўбару.	15
Узлик.	16
Тасодиф.	17
Икрор.	18
Илироб.	19
Таскин.	20
Тушуниш.	21
Ҳикмат.	22
Муқояса.	23
Нажот.	23
Биринчи севги.	24
Чавандоз.	25
Укамга.	26
Хушомад.	26
Қизлар хаёли.	27
Қишлоқ ёшлари.	27
Укинч.	21
Хиёнат.	29
Фаришта.	30
Мұҳаббатсиз қыйноқ.	31
Фалсафа дарси.	32
Одобли талаба.	33
Тўртингич курс.	34
Бемор.	36
Изҳор.	37
Шаҳарлик куёв.	38
Метрода.	39
Журналист.	40
Масъулият.	41
Формула.	42
Ният.	43
Зарурат.	44
Туртликлар.	45

900c
84 (5Ў)6
C28

Самадов, Анвар.

Таскин: Тўплам / А.Самадов. —
Тошкент: Istiqlol, 2008. — 48 б.

ББК 84 (5Ў)6

Адабий бадиий нашр

Анвар Самад
(*Анвар Самадов*)

ТАСКИН

Муҳаррир *Рауф Субҳон*
Мусаввир, саҳифаловчи *Суннат Пўлатов*

Босмахонага берилди 18.04.2008 й. Бичими 60x84 $\frac{1}{32}$.
Таймс гарнитурасида. Босма табоги 1,5.
Адади 1000 нусха.

«Истиқлол нашриёти» МЧЖ, Тошкент шаҳри,
Навоий қўчаси, 30-уй. Шартнома № Н-43.